

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.05/010.06.02/ 10
Konu : Bakanlıktan görüş talepleri ile ilgili
dikkat edilmesi gereken hususlar

01/01/2006

GENELGE
No : 11

Soruşturmaların yürütülmesi, davaların görülmesi veya cezaların infaz edilmesi sırasında Bakanlıktan talep edilen görüşlerin; bazen yargı yetkisinin kullanılma alanına girdiği bazen de mahallinde kanun, tüzük, yönetmelik veya yargı içtihatları araştırılarak çözülebilecek konuları içerdiği veya görüş talebine konu olayın gönderilen yazıda ifade edilmiş olmasına rağmen, ayrıca soruşturma evrakının ya da dava dosyasının yazı ekinde Bakanlığa gönderildiği, bu durumun da lüzumsuz yazışmalara, işlerin uzamasına sebebiyet verdiği yapılan yazışmalardan anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın;

"Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9'uncu maddesinde; "Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır."

"Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138'inci maddesinin ikinci fıkrasında; "Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz."

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin "adil yargılanma hakkı" kenar başlıklı 6'ncı maddesinin birinci bendinin birinci cümlesinde; "Herkes, gerek medenî hak ve yükümlülükleriyle ilgili nizalar, gerek cezaî alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan, kanunla kurulmuş bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde, hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini istemek hakkına sahiptir."

2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun "gözetim ve denetim hakkı" kenar başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; "...ağır ceza Cumhuriyet başsavcıları, merkezdeki Cumhuriyet savcıları ile bağlı ilçe Cumhuriyet başsavcıları ve Cumhuriyet savcıları üzerinde, gözetim ve denetim hakkına sahiptir."

Hükümlerine yer verilmiştir.

Ayrıca; 07.04.1984 gün ve 18365 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesinin (i) bendinde; "...yargı yetkisinin kullanılma alanına girmeyen konularda görüş bildirmek ve genelge düzenlemek", Bakanlığımız Ceza İşleri Genel Müdürlüğünün görevleri arasında sayılmıştır.

Bu itibarla;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın yukarıda anılan hükümleri ile hukuk devletinin en önemli ilkelerinden biri olan yargı bağımsızlığı da göz önünde bulundurulmak suretiyle;

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.05/010.06.02/10

1- Yargı yetkisinin kullanılma alanına giren veya mahallinde kanun, tüzük, yönetmelik, genelge veya Yargıtay içtihatları araştırılmak suretiyle çözülebilecek konularda Bakanlıktan görüş talep edilmemesi,

2- Yargı yetkisinin kullanılma alanına girmeyen konularda ise, görüş talebinde bulunulmadan önce Cumhuriyet savcılarınca öncelikle bağlı buldukları ağır ceza Cumhuriyet başsavcılarıyla görüş alışverişinde bulunulması, buna rağmen çözülemeyen konularda Bakanlıktan görüş talep edilmesi,

3- Görüş talebine konu olan yazının; tereddüt edilen konu açıkça gösterilerek, bu konuda yapılan uygulamalar ile oluşan diğer görüşler de varsa dayanakları ile birlikte belirtilmesi ve ağır ceza Cumhuriyet başsavcısının kanaati de eklenerek gönderilmesi,

4- Soruşturma, infaz evrakı ya da dava dosyasının aslının gönderilmemesi,
Konularında gereken dikkat ve özenin gösterilmesini rica ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan